

Докато разговарях с жената, господин Нора стоеше на почетно разстояние и ни наблюдаваше с уважение. Аз не усетих как се бяхме разходили из цялата стая или по-точно зала, защото сигурно беше стотина квадрата. Бяхме се спрели накрая до голям прозорец, от който се виждаше Хронда. Гледката беше невероятна. За пръв път бях в град с небостъргачи и не бях се качвал на толкова висок етаж.

Жената забеляза възхищението ми и каза:

- Във Варна сигурно все още няма такива сгради.

- Не – потвърдих аз. - Това е доста голяма инвестиция, а и реализацията в български условия е проблемна.

- Защо? - не стана ясно на жената. - Какви са условията?

- Първо – започнах да излагам мнението си аз, - България не е богата държава и не може да си позволи такова строителство. А и да се намерят средства, нямаме достатъчно опитни изпълнители. Значи, трябва да дойде някой отвън. По този начин строежът ще се осъществи. И второ, такива сгради изискват постоянна и добра поддръжка. Мисля, че в България няма такава традиция. Сградите се занемаряват. Няма поддръжка. И частните, и обществените. Защото това е много скъпо. А както казах, не сме богати. Пък и никой сякаш не разбира, че именно защото не сме богати, трябва да си поддържахме старите сгради, а не хаотично да строим все повече и повече нови и те да стоят празни.

- Какво се строи във Варна? - попита ме жената.

- Всичко – отвърнах аз. - Предимно жилищни сгради на около шест до осем етажа. Строят се сгради за офиси, т.е. за канцеларии. Освен това и молове, т. е.

универмази. Софийският ЦУМ отдавна е надминат от много сгради, включително и във Варна. Но не се строят, например, подлези, старите се рушат и стават опасни. Не се строят и училища. Е, детски градини, да. Не много. Но училища не. И театри не. Кина има в новите молове.

- Какво значи това съкращение – поинтересува се жената.

- Мол ли? - уточних аз. - Мол не е съкращение.

Това е английска дума. Едно от значенията ѝ е 'търговски център' или както едно време му казвахме ЦУМ.

- А защо използвате английска дума? - учуди се жената.

- Ужасно много английски думи навлязоха през последните двайсет години – обясних аз. - Английският в момента е най-разпространеният международен език. Отдавна френският изгуби влиянието си. А руският в България доста се позабрави.

- Как така? - не повярва жената. - А Съветският съюз?

- От двайсет години го няма – казах аз.

- Няма го?! - подскочи тя. - Как така?!

Империалистите ли го унищожиха?

- Не – отговорих аз. - Разпадна се на много държави. Руската федерация си остана, но там вместо Партията управляват газовите компании.

- Искате да кажете, че няма социалистически държави? - с недоверие ме погледна жената.

- Има – завъртях глава аз. - Например Китай. Но и там настъпи капитализмът. Сега Китай е най-големият производител на всякакви стоки и е залял с тях света. За съжаление, по-голямата част от тях са боклуци и спомагат за все по-голямото замърсяване на Земята. Купиш нещо,

което преди е траяло години, а сега го хвърлиш след едно използване. Например чадър. Хвърляш го след първия дъжд. Големите градове, включително Варна, вече нямат място за изхвърляне на боклука. Положението е много сериозно, да не кажа ужасно.

- Значи, империалистите са победили – горчиво поклати глава жената.

- Не – успокоих я аз. - Но тези, които наричате империалисти, винаги са били на власт, никога не са губели, за да побеждават сега. Те просто си правят каквото си искат.

- И никой не ги спира? - възмути се жената.

- Кой да ги спре? - вдигнах рамене. - Поименно никой не може да ги назове. Само онези, които работят за тях са известни. Това са хората на властта. Те обаче са като зомбита. Сякаш някой им диктува какво да приказват и какво да правят. И обикновено приказват и правят глупости.

- Всичко, което научих от вас, страшно ме огорчи – каза тъжно жената. - Само ако можех да се върна във Варна и да се опитам да оправя нещата...

- Да се замесите в политиката? - погледнах я на свой ред недоверчиво. - Не си струва. Или ще ви направят като тях, или ще ви съсият.

- Аз имам опит – каза твърдо жената. - Виждате как ме уважават тук.

- Да, но там ще бъдете нежелана – отвърнах аз. - Ако се опитате да се намесите, например, в делата на общината, или ще ви се присмееят, или, ако станете по-настоятелна, ще пострадате.

- Как така? - възропта тя. - Няма ли закони?

- Има – отговорих аз. - Но проблемът е прилагането

им.

- Това не е добре – поклати глава жената. - За съжаление, не мога да опитам дори.

- Защо? - не се съгласих аз. - Ако сте съгласна, утре сутринта ще опитаме да минем през невидимата врата.

- Сигурни ли сте, че ще е отворена? - оживи се тя.

- Тази сутрин, както ви казах, беше – отвърнах аз. - Има вероятност и утре да бъде. Ако не, някой друг път. Сигурен съм, че вратата, ако не постоянно, то поне понякога се отваря. Ние с Леа така и така сме решили да се върнем у дома. Тук може да е по-хубаво, но ние сме си свикнали във Варна.

- Леа? - не разбра жената.

- Жена ми – поясних аз и посочих Леа, която седеше в другия край на залата с бармана.

- Ах, да – тръсна глава тя. - Трябваше да се сетя. Ние дори не се запознахме. Аз съм Мая Иванова, но тук ми казват Хронхра, защото не разпознават нашите звукове. Първото ми име го изговарят като Онма, но никога не го използват при общуване с мен.

- Значи, доста различна е фонетиката им – предположих аз.

- Да – потвърди Хронхра. - Затова ми бяха необходими няколко години, докато навляза в езика им. Но вие сте филолози, сигурно по-лесно ще се справите. А, освен това, няколко от прищълците работят върху речник и доста са напреднали.

- Какъв речник – попитах аз.

- Българо-дохронски и обратно – поясни Хронхра. - Езикът им се нарича дохрон или рохрон, зависи кой диалект се използва.

- А самите жители на Хронда как се наричат? -

поинтересувах се аз.

- Както и езика – отвърна Хронхра. - Тук използват диалекта дохрон и така се наричат. По' на запад пък се наричат рохрон. Буквата е една и съща, но звукът е различен. Виждате и в името на града е така.

- Какво по-точно? - не разбрах аз.

- Хронда – обясни Хронхра, - е Варна, но изговорено по техния начин. Гърленото 'хр' съответства донякъде на нашето 'в', 'а'-то под ударение става 'о', а 'р' се изговаря като 'д'. Трябвало е да бъде 'Хродна', но двете съгласни са се разменили и се е получила 'Хронда' с носово 'о'. В западната част на страната го изговарят като 'Гронра' или 'Кронра', като 'р'-то е трудно да се различи от 'д'.

Докато разговаряхме, пак се бяхме придвижили неусетно и сега се бяхме спрели пред Леа и бармана.

Хронхра се обърна към Леа и каза:

- Не се безпокойте, всичко ще бъде наред. Сега спокойно можете да отидете да си починете и утре да продължите работата си в бара.

